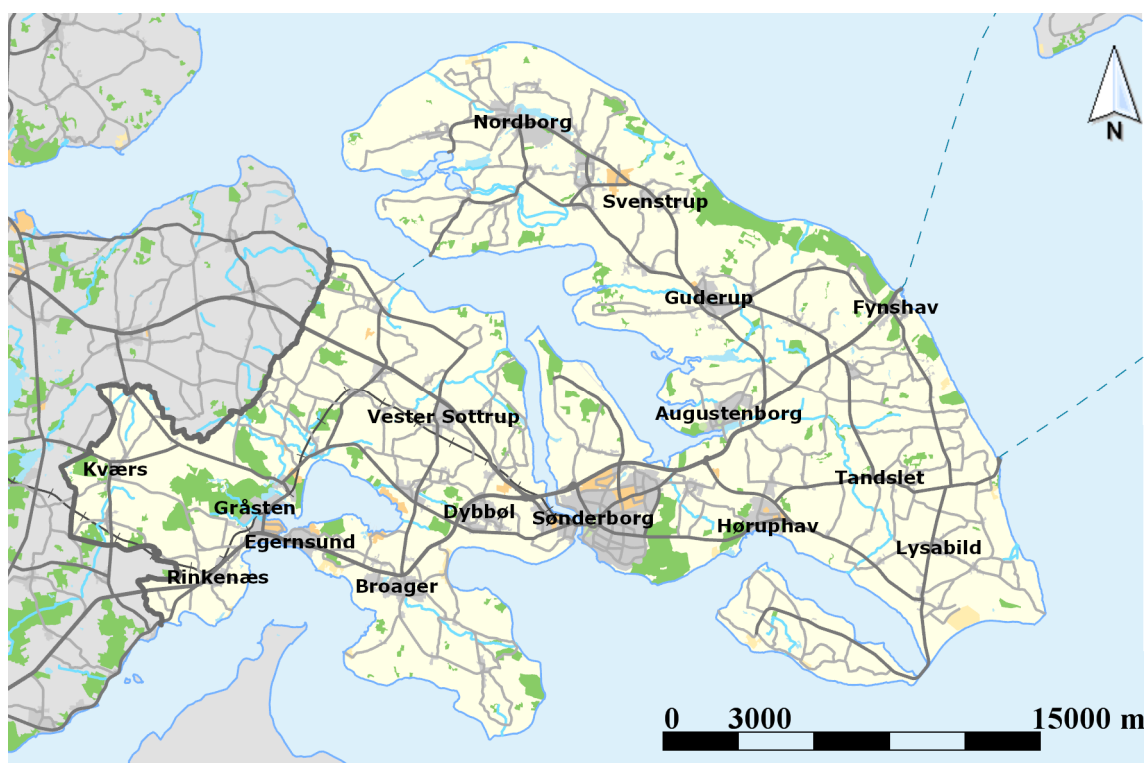

Sønderborg Kommunes vejledning for behandling af tilladelser til udledning af overfladevand til recipient

Indholdsfortegnelse

Baggrund	3
Lovgrundlag	3
Forudsætninger for tilladelser til udledning af overfladevand	4
Hvad kræver tilladelse?	4
Hvornår skal overfladevand forsinkes og/eller renses?	4
Dimensionering af forsinkelsesbassin	4
Udledning af næringsstoffer	4
Landzonetilladelse m.m.	5
Udpegning af bassiner efter naturbeskyttelseslovens § 3	5
Grundvand	5
Vilkår til udledning af overfladevand	6
Udledning af overfladevand til vandløb	6
Udledning af overfladevand til stillestående vandområder	6
Udledning af overfladevandet til havet	6
Hvad skal en ansøgning indeholde?	7
Referencer	8

Baggrund

Der er et permanent behov for at kunne aflede overfladevand fra tage og befæstede arealer i Sønderborg Kommune. Samtidigt er der et stadigt voksende fokus på overfladevand, herunder hvordan det udledes og om eventuelt behov for lokal rensning.

Spildevandsbekendtgørelsen definerer tag- og overfladevand som *"regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer, herunder jernbaner"*. Juridisk skelnes der ikke mellem regnvand fra tage og befæstede arealer, men i forhold til en udledningstilladelse kan det ikke sidestilles, da regnvand fra tage må antages at indeholde færre miljøfremmede stoffer end overfladevand fra veje. Overfladevand kan være så forurenede, at det ikke kan tillades, at det udledes til en recipient, men skal tilsluttes den offentlige spildevandsledning.

Der kan gives udledningstilladelse til følgende typer af overfladevand:

- Tagvand
- Overfladevand fra ubefæstede arealer
- Overfladevand fra befæstede arealer uden motoriseret trafik
- Overfladevand fra befæstede arealer med motoriseret trafik

Overfladevand fra arealer som tankstationer, depoter, vaskepladser, genbrugspladser osv. kan som udgangspunkt ikke udledes direkte til recipient. Heller ikke selvom dette renses af en olieudskiller eller regnvandsbassin. Årsagen hertil er, at overfladevandet kan indeholde andre stoffer end hvad der normalt forefindes i overfladevand. Afledning fra disse arealer skal generelt ske til spildevandsanlæg. Overvejes der alligevel udledning, skal udledningstilladelse gives på baggrund af bekendtgørelse nr. 1022 af 25/08-2010, hvor der fastsættes krav til vandkvaliteten.

Overfladevand kan i princippet afledes på tre forskellige måder: Til offentlig regnvandsledning, nedsvivning til jorden via faskine eller udledning til recipient (vandløb, søer eller havet). Dette administrationsgrundlag vil omhandle udledning af overfladevand til recipient, og skal anvendes ved ansøgninger og tilladelser til direkte udledning af tag- og overfladevand.

Lovgrundlag

Tilladelse til udledning af overfladevand til recipient gives efter miljøbeskyttelseslovens § 28 eller som påbud efter § 30. Endvidere skal det bemærkes, at tilladelser givet til udledning af overfladevand ikke kan påklages til anden instans jf. § 13 i Bek nr. 1448 af 11/12 2007, bek. om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

I 2002 har miljøstyrelsen udsendt en orientering om retningslinjer for udledningen af overfladevand til vandløb med risiko for hydrauliske problemer /5/. Af disse retningslinjer fremgår det, at udgangspunktet for en tilladelse til udledning af overfladevand (regnvand) til vandløb med risiko for hydrauliske problemer bør være et krav om neddrosling til 1-2 l/s pr. hektar, samt at forsinkelsesbassiner dimensioneres så der højst sker et gennemsnitligt overløb en gang hvert 5. år. Særlige hydrauliske problemer i et vandløb kan dog berettige til yderligere drosling og/eller yderligere begrænsning af overløb.

De anførte retningslinjer er blevet stadfæstet i flere klagesager og siden 2005 har sagsbehandlingen af udledningstilladelser for ansøgninger om udledning til vandløb været præget af 3 næsten enslydende afgørelser fra miljøklagenævnet /2/, /3/, /4/. Heri tilkendegives, at man ikke vil tilsidesætte Miljøstyrelsens standpunkter. For en uddybning henvises til baggrundsnotat til denne administrationspraksis.

Sønderborg Kommunes vejledning er udarbejdet i overensstemmelse med den praksis som anvendes i andre kommuner fx Aabenraa, Haderslev, Tønder, Odense /6/ og Århus.

Der er desuden skelet til udkast til Vandplanen for Hovedopland 1.11 Lillebælt/Jylland og denne vejledning skal opdateres, når den endelige udgave af vandplanen foreligger.

Forudsætninger for tilladelser til udledning af overfladevand

Dette afsnit omhandler de forudsætninger, der normalt ligger til grund for tilladelser til udledning af overfladevand til vandløb, søer og havet efter miljøbeskyttelseslovens §§ 28 og 30. Desuden omhandler afsnittet de situationer hvor det vil være nødvendigt at inddrage anden relevant lovgivning. Endvidere indeholder afsnittet de overvejelser og vejledende retningslinjer, der normalt vil indgå ved vurderingen af, hvilke vilkår, der skal stilles.

Det skal understreges, at de konkrete forhold i hver enkelt sag er afgørende for, hvilke vilkår det findes nødvendigt at stille i den enkelte udledningstilladelse. Der er mange forhold, der kan indgå i vurderingerne som gør, at det ikke er muligt at lave en samlet liste over, hvilke vilkår der vil blive stillet i forskellige situationer. Derfor indeholder vejledningen de vilkår der hyppigst og almindeligvis anvendes i tilladelser. Det indebærer, at der i enkelte sager kan blive stillet andre vilkår, ligesom der kan stilles andre vilkår efterhånden, som der findes nye løsningsmuligheder, og der udvikles nye teknologier.

Alle krav som er anført i vejledningen skal vurderes i forhold til den konkrete sag, og der skal tages stilling til om disse eventuelt skal lempes eller skærpes. I tilfælde hvor vejledningen ikke følges skal dette begrundes. I den enkelte sag foretages der en konkret bedømmelse af forholdene i recipienten.

Langt de fleste tilladelser til udledning af overfladevand sker til vandløb. Specielt for vandløb er vilkårene både betinget af vandløbets karakteristika og vandløbets nuværende målsætning/måløpfyldelse. Hvis der foreligger et vandløbsregulativ, skal de angivne forudsætninger respekteres.

Hvad kræver tilladelse?

Etableres der en ny ejendom eller ændres der på en eksisterende ejendoms afløbsforhold, kræver det en ny tilladelse, som omfatter ejendommens afløbsforhold og udledninger. Endelig kan Sønderborg Kommune meddele påbud efter § 30 i miljøbeskyttelsesloven, hvis kommunen vurderer, at den eksisterende udledning forringer tilstanden i recipienten væsentligt.

Hvornår skal overfladevand forsinkes og/eller renses?

Etableres en ny bygning eller lignende skal det vurderes om det samlede overfladeareal (tage og befæstede arealer) hvorfra der udledes vand på ejendommen overstiger 333 m², hvilket svarer til en udledning på 5 l/s ved en regnintensitet på 150 l/s/ha. Overstiger ejendommens samlede areal, som udleder overfladevand de ca. 333 m², vil Sønderborg Kommune vurdere, om overfladevandet skal forsinkes og eventuelt renses inden det udledes til recipienten.

Regnvandet skal opsamles, og ledes til forsinkelsesbassin, hvor udledningen som udgangspunkt neddroles til 1-2 l/s pr. ha, hvilket svarer til baggrunds niveauer fra græsklædte arealer. Afløbet fra et bassin reguleres efter en recipients følsomhed. Det kan derfor være nødvendigt at drosle yderligere, hvis der er tale om en sårbar recipient fx vandløb med meget små vandføringer.

Dimensionering af forsinkelsesbassin

Ansøger skal dimensionere forsinkelsesbassinet efter Sønderborg Regnserien (pt. 668 mm ifølge Spildevandskomiteens skrift 28, se <http://svk28.er.dtu.dk/regnserier-km2-7905.htm>) samt den valgte overløbshyppighed (som udgangspunkt $n=1/5$). For at tage højde for beregningsfejl skal der i dimensioneringsberegningen indregnes en sikkerhedsfaktor (1,25 for $n=1/5$ og 1,3 ved $n=1/10$). Overløb bør, hvor det er muligt, ske i terrænet for at skåne recipient mest muligt.

Der kan udføres en vejledende dimensionering af regnvandsbassinets volumen ud fra Spildevandskomiteens skrift 28. Excel-regneark kan findes på følgende link: http://ida.http://ida.dk/netvaerk/fagtekniskenetvaerk/energimiljooguland/spildevandskomiteen/Documents/Regional%20CDS%20Ver_3.1.xls

Dimensionering af bassin kan alternativt foretages ud fra figur 11.16 i "Afløbsteknik" fra Polyteknisk Forlag. Der skal multipliceres med sikkerhedsfaktor.

Udledning af næringsstoffer

I de fleste tilfælde tilledes spildevand via vandløb til en sø, fjord, nor, eller et hav, hvis tilstand kan påvirkes af udledningen af næringsstoffer.

Ønsker ansøger at udlede overfladevand fra arealer, hvor der er deposition af næringsstoffer, kan Sønderborg Kommune forlange, at bassinet etableres som et vådt bassin. Våde bassiner har et permanent vandspejl og er beplantede. Herved opnås en renseeffekt og en reduktion af udledningen af næringsstoffer og miljøfremmede stoffer jf. "Lokal rensning af regnvand", Spildevandsforskning fra Miljøstyrelsen nr. 49, 1993. Er det areal som ansøger ønsker at afvande særligt belastet med næringsstoffer eller lignende, kan det være nødvendigt at stille relevante udlederkrav eller yderligere funktionskrav til anlægget, som er med til at sikre at tilstanden i recipienten ikke påvirkes. Der foreligger i dag krav til at der fra offentlige renseanlæg må være en maks. udledning af total kvælstof N på 8 mg/l samt total fosfor på 1,5 mg/l. I henhold til Regionplan 2005-2016 er kravet til spildevandsrensning i det åbne land, hvor der er en forureningsfølsom recipient, en maksimal udledning på 5 mg N/l.

For konkrete sager må det vurderes, om der er behov for inddragelse af koncentrationer af N og P i det afledte regnvand, specielt hvis ovenstående kravværdier overskrides.

Landzonetilladelse m.m.

Når et bassin skal anlægges i landzone, kan det yderligere kræve kommunens tilladelse efter Planloven og evt. efter Naturbeskyttelsesloven. Kommunen sørger internt for, at ansøgningen bliver behandlet efter disse love. Der vil blive lagt vægt på, at bassinet udformes, så det falder naturligt ind i det omgivende landskab. Placering i beskyttet eng eller mose vil dog sjældent kunne accepteres.

Såfremt anlægsarbejdet omfatter indgreb i vandløb skal dette tillige godkendes efter Vandløbsloven af vandløbsmyndigheden (kommunen).

Udpegning af bassiner efter naturbeskyttelseslovens § 3

Et regnvandsbassin betragtes som en del af et spildevandsanlæg og drives som sådan. Foretages således en kontinuerlig vedligeholdelse af anlægget vil sandsynligheden for at et regnvandsbassin udpeges efter naturbeskyttelseslovens § 3 være meget lille.

Et regnvandsbassin kan kun blive omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 hvis det opfylder alle nedenstående kriterier for udpegning af § 3 vandhuller. Det betyder at:

- Vandhullet skal indeholde andet vand end det der ledes til via rør, dræn ol., f.eks. grundvand
- Vandhullet skal have frit vandspejl året rundt - kun sjældent udtørre
- Vandhullet skal have et naturligt plante og dyreliv
- Størstedelen af bunden skal være naturlig (ler, sand, sten mm.)
- Det samlede vådbundsareal skal være større end 100 m²

I tilfælde af at et regnvandsbassin bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, vil det med stor sandsynlighed ikke være af stor betydning, da det vil blive betragtet som et teknisk anlæg i stil med de mange bassiner langs vejene. Der kan dog blive sat krav om erstatningsnatur i tilfælde, hvor et bassin udpeget efter naturbeskyttelseslovens § 3 ønskes nedlagt.

Grundvand

I områder indenfor særlige drikkevandsinteresser (OSD), vandindvindingsoplande eller indenfor 300 m fra vandboringer kræves normalt tæt bassinbund til sikring af grundvandet. En tæt bassinbund har som oftest til formål også at sikre et permanent vandspejl i bassinet.

Tæt bund etableres som udgangspunkt som tætningslag med egenskaber svarende til mindst 0,5 m ler, som er ført op til afløbsniveau (min. vandspejl) og sammensat som beskrevet i "DS/INF 466".

Alternativt kan tæt bund etableres som plastrmembran.

Vilkår til udledning af overfladevand

Nedenfor er de vilkår der som udgangspunkt stilles i en udledningstilladelse, og de forudsætninger som ligger til grund for en dimensioneringsberegning af et forsinkelsesbassin vist.

1. Årsmiddelnedbøren skal sættes efter Sønderborg regnserie 670 mm/år jf. Spildevandskomiteens skrift 28 <http://svk28.er.dtu.dk/regnserier-km2-7997.htm>
2. Den maksimale udledning må ikke overstige 1-2 l/s/ha.
3. Overløbshyppigheden skal som udgangspunkt sættes til 1 gang hvert 5. år ($n=1/5$). Hvis der er tale om følsomme vandløb kan det evt. være nødvendigt at skærpe dette vilkår.
4. Sikkerhedsfaktor skal sættes til 1,25 for $n=1/5$ og 1,30 for $n=1/10$.
5. Bassinet skal være beplantet og med permanent vandspejl, max vanddybde 0,8 - 1,0 meter.
6. Udløbet fra bassin skal være dykket minimum 20 cm under vandspejlet i forsinkelsesbassinet.
7. Der skal etableres spærreventil ved afløb fra bassin.
8. Der skal etableres et sandfang før bassinet på 10 - 15 m²/ha, med en minimumsdybde på 1 m.

Udledning af overfladevand til vandløb

Inden der kan ske udledning til vandløb vil Sønderborg Kommune vurdere om overfladevandet skal forsinkes og evt. renses. Vandløbene i Sønderborg Kommune er små med en lille vandføring og er derfor meget sårbare overfor hydraulisk belastning. Der vil derfor ofte være behov for forsinkelse af overfladevandet. For at sikre tilbageholdelse af suspenderede stoffer og lignende skal forsinkelsesbassiner etableres som våde bassiner, som beskrevet i "Lokal rensning af regnvand". Spildevandsforskning fra Miljøstyrelsen nr. 49, 1993.

Udledning af overfladevand til stillestående vandområder

Som udgangspunkt skal al spildevandsudledning til stillestående vandområder så vidt som muligt undgås. Det vil sige, at udledning af overfladevand til søer, vige og nor kun undtagelsesvis kan tillades. Kan det dokumenteres, at udledningen ikke vil påvirke tilstanden i recipienten væsentligt, kan en tilladelse gives. En tilladelse kan kræve, at overfladevandet renses i fx våde bassiner med supplerende rensning. Der vil sandsynligvis ikke være direkte krav om forsinkelse af overfladevandet.

Udledning af overfladevandet til havet

Ved udledning til havet vil der ikke være hydraulisk belastning og derfor intet krav om forsinkelsesbassin. Der kan dog være behov for rensning af overfladevandet, hvis det indeholder høje koncentrationer af næringsstoffer. En evt. rensningsanstaltning kan være våde bassiner jf. Lokal rensning af regnvand". Spildevandsforskning fra Miljøstyrelsen nr. 49, 1993.

Hvad skal en ansøgning indeholde?

Når du ønsker at ansøge om tilladelse til udledning af overfladevand til recipient, skal du vedlægge følgende oplysninger:

- En oversigtplan/afløbsplan, hvor det tydeligt fremgår fra hvilke befæstede arealer og tage der afledes fra, og hvad de befæstede arealer benyttes til samt hvortil overfladevandet planlægges udledt.
- Hvilken belægning der er, om det er grus, asfalt, beton, græs, mv. Den hydrologiske reduktionsfaktor for de enkelte arealer kan findes i DS432 NORM for afløbsinstallationer side 37 (3.3.2 afløbskoefficienter)
- Principskitse på udførelsen af bassin
- Dimensioneringsberegning på bassinet
- Kort der viser placeringen af bassinet

Du kan finde et ansøgningskema [her](#).

Referencer

/1/	Administrationspraksis for afledning af vejvand, Sønderjyllands Amt, 2002
/2/	Miljøklagenævnet, afgørelse, Fredericia Kommune, dec. 2005, J.nr. 12-30 http://www2.mkn.dk/afgfradec97/12030.htm
/3/	Miljøklagenævnet, afgørelse, Rønne Kommune, dec. 2005, J.nr. 12-32 http://www2.mkn.dk/afgfradec97/12032.htm
/4/	Miljøklagenævnet, afgørelse, Løkken-Vrå Kommune, april 2006, J.nr. 12-29 http://www2.mkn.dk/afgfradec97/1229.htm
/5/	Miljøstyrelsens skrivelse af 10. april 2002, j.nr. M 236-0188 til samtlige amter samt Københavns og Frederiksberg Kommuner under overskriften: "Orientering om retningslinier for udledning af overfladevand til vandløb med risiko for hydrauliske problemer".
/6/	Odense Kommune, vejledning til direkte udledning af tag- og overfladeareal til recipient. Odense Kommune Juni 2009.

[Lov om miljøbeskyttelse](#) (Miljøbeskyttelsesloven)

[Lov om miljømål](#) m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven)

[Lov om vandløb](#) (Vandløbsloven)

[Lov om naturbeskyttelse](#) (Naturbeskyttelsesloven)

[Lov om planlægning](#) (Planloven)

[Bek. om spildevandstilladelser](#) m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.